

KÖNYVTÁR-ÉS INFORMÁCIÓTUDOMÁNYI MESTERKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	társadalomtudomány
Képzési ciklus:	mesterképzés
Szakért felelős kar:	Bölcsészettudományi Kar
Szakfelelős neve:	Bujdosóné Dr. Dani Erzsébet
Képzési hely(ek) munkarenddel:	Debrecen – nappali
Képzési idő:	4 félév
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	120 kredit
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	780
levelező tagozaton:	
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	
nappali tagozaton:	150, 10 kredit
levelező tagozaton:	

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: könyvtár- és információtudomány (Library and Information Science)
2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles informatikus könyvtáros
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Librarian and Information Scientist
3. Képzési terület: társadalomtudomány
4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
 - 4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: informatikus könyvtáros alapképzési szak, továbbá a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű könyvtáros, informatikus könyvtáros szak.
 - 4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.
5. A képzési idő félévekben: 4 félév
6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit
7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 322/0322
8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja könyvtáros szakemberek képzése, akik a megszerzett könyvtár- és információtudományi és informatikai ismereteik birtokában az információs és tudástársadalom alapintézményeiben (könyvtárakban, gazdasági, üzleti, közigazgatási, államigazgatási, valamint információs szolgáltató intézményekben és központokban, továbbá egyéb informatikus könyvtáros képzettséget igénylő területeken) - a korszerű információs technológia teljes eszköztárát hasznosítva - képesek az információs tartalmak előállításával, szervezésével, feldolgozásával, tájékoztatásával, archiválásával kapcsolatos feladatok elvégzésére és az ezekhez kötődő szolgáltatások tervezésére és menedzselésére, a tudás, az információ és a kultúra közvetítésére. Képesek továbbá aktív szerepet vállalni a tudásdiszemináció és a kutatástámogatás területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Az informatikus könyvtáros

tudása

Magas szinten ismeri, és a magabiztos gyakorlati használhatóság követelményeinek megfelelően érti és értelmezi a könyvtár- és információtudomány helyét, kapcsolódási pontjait és szerepét más tudományterületekkel összefüggésben.

Ismeri és érti azokat a hazai, európai és nemzetközi stratégiákat, irányelveket, jogi normákat, amelyek meghatározzák a könyvtár- és információtudomány aktuális kérdéseit, és kijelölik a könyvtárak szerepét az oktatási, képzési, kutatási és fejlesztési környezetben.

Elmélyült ismeretekkel rendelkezik az információs és tudástársadalom, a szolgáltatásfejlesztés és szervezeti tudásmenedzsment, a kutatási és gazdasági szféra információs támogatása, a tudásdisszemináció, a tudáselőállítás, a tudásreprezentáció hagyományos és modern formái, a könyvtárak működtetése, az informatikai rendszerek és alkalmazások használata és a tartalomszolgáltatással kapcsolatos szabályozás területén.

Ismeri az információkezelés technológiáját és alkalmazza az informatikai, infokommunikációs eszközöket, módszereket, technikákat.

Ismeri és érti a számítógépes információs rendszereket, működtetésüket, továbbá a digitalizálással, elektronikus dokumentumok létrehozásával, szolgáltatásával és megőrzésével kapcsolatos alap- és irányelveket, tevékenységeket könyvtári környezetben.

Birtokolja a korszerű minőségmenedzsment, tudásmenedzsment és projektmenedzsment, valamint a szolgáltatások nyújtásával, tervezésével kapcsolatos módszertani tudástartalmakat.

Ismeri és érti a könyvtári területtel szoros kapcsolatban lévő társtudományok, valamint a képzési, kutatási és fejlesztési környezetben betöltött könyvtári szerepvállalásból adódóan más tudományterületek alapvető fogalmi rendszerét, intézményrendszerét, összefüggésrendszerét, irányzatait.

Tisztában van a hazai és külföldi információforrások értékelésével, kiválasztásával, az egyes tudományterületek információs igényével és szokásaival.

Ismeri és érti azokat a hazai, európai és globális problémákat és trendeket az információs- és tudástársadalom, az információs gazdaság területén, amelyek meghatározzák a könyvtártudományi gondolkodás alaptendenciáit is.

Ismeri az információ gazdaságtanát, pénzügyi és jogi szabályozásának, valamint szabványosításának korszerű alapismereteit.

Birtokolja azokat az igénykutatási, minőségmenedzsment módszereket és technikákat, amelyek a tényleges és a potenciális könyvtár- és információhasználók szokásainak, igényeinek, elvárásainak felmérését és megismerését teszik lehetővé.

Birtokában van a könyvtári minőségirányítás és a szervezeti önértékelés elméleti és módszertani ismereteinek és eszközeinek, amelyek alkalmazásával a könyvtárak és információs szervezetek teljesíthetik jelenlegi és a jövőben várható feladataikat.

Ismeri a könyvtári terület hazai és nemzetközi szakmai szervezeteit, a terület ágazati irányításának, és jogi szabályozásának kereteit.

Ismeri a könyvtártudomány mérvadó hazai és nemzetközi szakirodalmi forrásait, és egyéb szakmai orgánumait.

Ismeri a szervezete számára befogadható és végrehajtható pályázatok megtalálásához szükséges alapvető információforrásokat, és a pályázati és a projektmunka irányításának módszertanát.

Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a felhasználóképzés módszertanáról és a könyvtár- és információtudományi elektronikus tananyagok előállításának technikai és módszertani követelményeiről.

képességei

Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, az információhasználat eredményeinek értékelésére, kutatások végzésére és a különböző következtetések szintetizálására az információmenedzsment problémáinak megoldása érdekében.

Képes a meglévő információk új szempontok szerinti feldolgozására, valamint új információk előállításával hagyományos és webes tartalomszolgáltatás nyújtására, szöveges és multimediális információk archiválására, adatbázisok tervezésére, létrehozására, karbantartására és közreadására, az átvehető külföldi szakmai megoldások adaptálására.

Képes az információelemzés és -tervezés módszereinek alkalmazására, a hatékony tájékoztatásra, a gazdasági, politikai, igazgatási, kulturális, tudományos és egyéb területeken jelentkező szakirodalmi információk igények magas szintű kielégítésére a hagyományos információforrások és a korszerű információk technológiák felhasználásával.

Képes piacképes könyvtári szolgáltatások szervezésére, menedzselésére, működtetésére, minőségbiztosítására és folyamatos fejlesztésére, innovációra, a megfelelő gyakorlati és menedzsmenttechnikák alkalmazására a fenntartókkal, piaci szereplőkkel és felhasználókkal való kapcsolatokban.

Képes a különböző típusú könyvtárakban, szaktájékoztatási és dokumentációs intézményekben, valamint az üzleti szférában az egyes szaktudományok területén magas szintű, önálló gyűjteményszervező, feldolgozó, rendszerező, tájékoztató munka végzésére magyar és idegen nyelven. Képes bibliometriai és tudományometriai szolgáltatások nyújtására, a tudományos kutatómunka támogatására.

Képes a könyvtári munkafolyamatok végrehajtásában történő hatékony közreműködésre, irányításra, eredményesen együttműködik az intézményen belüli és kívüli partnerekkel.

Képes az intézménye számára befogadható és végrehajtható pályázatok felkutatására, a pályázati és a projektmunka irányítására.

Képes segíteni az oktatásban, képzésben résztvevők információellátását, a tudományos kutatás és az adatbázisokból történő információkérés lehetőségét.

Képes használó-képző tanfolyamok tartására és elektronikus tananyagok elkészítésére.

Képes az általa ismert idegen nyelven könyvtártudományi szaknyelvi anyagokat értelmezni, idegen nyelvű adatbázisokban információkeresést végrehajtani, idegen nyelvű források felhasználásával szaktudományi tájékoztatást végezni és külföldi használókkal is kommunikálni.

attitűdje

Kezdeményező és nyitott a szakmai innovációs törekvések irányába, támogatja és alkalmazza azokat, amelyek illeszkednek az intézményi és szakmai stratégiákhoz.

Megfelelő vita- és kommunikációs készség, egészséges önbizalom és dinamizmus jellemzi a munkakör feladatainak elvállalásához, a feltárt problémák közös megoldása érdekében, valamint kezdeményező az új feladatok megvalósításában és az ezekhez szükséges hatáskörök kijelölésében.

Elkötelezett a könyvtár- és információtudomány területén egyre nagyobb szerepet kapó minőségbiztosítási törekvésekkel szemben, minőségtudat és sikerorientáltság, stratégiai látásmód és szolgáltatásorientáltság jellemzi.

Kellő motivációval rendelkezik a változó társadalmi igények felismerésére, reflexiójára, a folyamatos önképzésre, az életen át tartó tanulásra.

Nyitott arra, hogy tudását és tapasztalatait megossza mind formális, mind nem formális keretek között a könyvtáros szakmai közösséggel vagy szélesebb használói és társadalmi csoportokkal.

Elkötelezetten és aktívan támogat munkahelyi pozíciójában és a közéletben minden olyan törekvést, amely a társadalmi esélyegyenlőség javítását szolgálja, kiemelten a gyermekjogok, a fogyatékossággal élő és az egyes nemzetiségekhez tartozó személyek jogainak érvényesítése terén.

Nyitott és elkötelezett a nemzetközi szakmai kapcsolatok ápolásának minden együttműködési formája iránt, szakmai szervezetekben vállalt feladatok, nemzetközi kutatási vagy pályázati együttműködések vagy akár a személyes szakmai kapcsolattartás szintjén is.

autonómiája és felelőssége

Megfelelő önismeret jellemzi, meglévő tudását és képességeit kritikusan értékeli és fejleszti.

Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.

Önállóan, bátran és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli.

Konfliktushelyzetekben határozottan dönt, és felelősséget vállal döntéseivel.

Új, komplex döntési helyzetekben is felelősséget vállal azok környezeti és társadalmi hatásaiért.

Felelősségteljesen építi fel szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását.

Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.

Önálló és felelős szerepet vállal a hazai és nemzetközi szakmai szervezetek, valamint az érdekérvényesítő fórumok munkájában, ahol legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli a szakmai érdekeket.

Minden szervezeti, intézményi tevékenysége során felelős módon latba veti tudását és befolyását a minőségi munkavégzés elismertetése mellett.

Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

társadalom- és bölcsészettudományok 5-15 kredit;

tartalommenedzsment, tudásgazdálkodás 10-25 kredit; tudománymetria, kutatástámogatás 5-15 kredit;

gazdasági és vezetési ismeretek, szervezetfejlesztés 5-15 kredit; szaknyelvi ismeretek 4-10 kredit;

választható szakspecifikus szakmai ismeretek 35-50 kredit.

9.2. Szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat könyvtárakban és információszoftárakban végzett gyakorlatokat foglalja magában. Az összesen minimum 150 óra időtartamú szakmai gyakorlatok követelményeit a képzés tanterve határozza meg. Kreditértéke 10 kredit.

9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltétele

Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma legalább 30 kredit az alábbiak szerint:

társadalom- és bölcsészettudományok területéről legalább 2 kredit,

könyvtár- és információs szervezés, menedzsment ismeretek területéről legalább 2 kredit,

informatika területéről legalább 2 kredit,

kommunikációs ismeretek területéről legalább 2 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató legalább 8 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

A záróvizsga tartalma és szerkezete

A záróvizsga a témavezetői irányítással elkészített, önálló kutatásra épülő diplomamunka védéséből és egy szakmai feleletből áll. A záróvizsgát záróvizsga-bizottság előtt kell letenni, amelynek elnöke és legalább két tagja van. Az elkészült és határidőre leadott diplomamunkát a témavezető köteles írásban értékelni, és az írásos véleményt legkésőbb az államvizsga időpontja előtt 8 munkanappal a jelölt rendelkezésére bocsátani. A diplomamunka védése során a jelölt előbb ismerteti dolgozatának tartalmi és módszertani alapvetéseit, célkitűzéseit és főbb eredményeit, majd válaszol a megfogalmazott kérdésekre, véleményekre. A diplomamunka védése után az államvizsgázó egy húzott tételből felel.

A záróvizsga lefolytatásának általános szabályait, a jogorvoslati lehetőségeket a Debreceni Egyetem hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzata tartalmazza.

A KÖNYVTÁR-ÉS INFORMÁCIÓTUDOMÁNYI MESTERKÉPZÉSI SZAK KREDITLISTÁJA

Oklevél kredit-követelmények:

Társadalom-és bölcsészettudományok: 11 kredit (KKK: 5-15)

Tartalommenedzsment, tudásgazdálkodás: 18 kredit (KKK: 10-25)

Tudománymetria, kutatástámogatás: 7 kredit (KKK: 5-15)

Gazdasági és vezetési ismeretek, szervezetfejlesztés: 9 kredit (KKK: 5-15)

Szaknyelvi ismeretek: 4 kredit (KKK: 4-10)

Szakspecifikus szakmai ismeretek: 35 kredit (KKK: 35-50)

Szakmai gyakorlat (min. 150 óra): 10 kredit

Diplomamunka: 20 kredit

Szabadon választható tantárgyak: 6 kredit

Összesen: 120 kredit

Társadalom-és bölcsészettudományok: 11 kredit (5-15)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTKI201MA	Bölcsészettudományi szakinformációk	2	gyj.	2		2.
BTKI202MA	Társadalomtudományi szakinformációk	2	gyj.	2		2.
BTKI101MA	Digitális bölcsészet	2	koll.	3		1.
BTKI102MA	Olvasásszociológia	2	koll.	4		1.

Tartalommenedzsment, tudásgazdálkodás: 18 kredit (10-25)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTKI203MA	A modern könyvtári feldolgozás és szolgáltatás elmélete	2	koll.	3		2.
BTKI204MA	A könyvtári feldolgozás és szolgáltatás modern eszközei	2	gyj.	2		2.
BTKI103MA	Tartalomfejlesztés és tartalomszolgáltatás	2	gyj.	2		1.
BTKI104MA	Nem hagyományos dokumentumok feldolgozása	2	koll.	3		1.
BTKI301MA	Természettudományos szakinformációk	2	gyj.	2		3.
BTKI302MA	Alkalmazott tudományi szakinformációk	2	gyj.	2		3.
BTKM203MA	Tartalommarketing és szervezeti kultúra	2	gyj.	4		4.

Tudománymetria, kutatástámogatás: 7 kredit (5-15)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTKI303MA	A könyvtári működés jogi környezete	2	koll.	3		3.
BTKI205MA	A kutatástámogatás gyakorlata 1.	2	gyj.	2		2.
BTKI304MA	A kutatástámogatás gyakorlata 2.	2	gyj.	2		3.

Gazdasági és vezetési ismeretek, szervezetfejlesztés: 9 kredit (5-15)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTAD800MA	Demográfia és munkaerőpiaci politikák	2	koll.	3		1.
BTKI105MA	Digitális és vizuális kommunikáció	2	koll.	3		1.
BTKI305MA	Könyvtári információs menedzsment és marketing	2	koll.	3		3.

Szaknyelvi ismeretek: 4 kredit (4-10)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
-----	----------	-----	-------	--------	-------------	-------

BTKI106MA	Angol LIS szaknyelv 1	2	gyj.	2		1.
BTKI206MA	Angol LIS szaknyelv 2	2	gyj.	2		2.

Szakspecifikus szakmai ismeretek: 35 kredit (35-50)

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTKI401MA	Az adat- és információvizualizáció modern eszközei	2	koll.	3		4.
BTKI107MA	Az EU intézményrendszere, uniós trendek	2	koll.	3		1.
BTKI108MA	A reziliencia és a mentális jóllét fejlesztési lehetőségei a könyvtárban	2	koll.	3		1.
BTKI109MA	E-dokumentumok és online tanulási környezetek	2	gyj.	2		1.
BTKI402MA	Könyvtáros kompetenciák	2	koll.	4		4.
BTKI306MA	Személyi és intézményi archiválás, webarchiválás technológiája	2	gyj.	4		3.
BTKI207MA	Kiadványszerkesztés	2	gyj.	4		2.
BTKI307MA	Szerzői jogok digitális környezetben	2	gyj.	3		3.
BTPS222MA	Szervezetfejlesztés	2	koll.	2		4.
BTKI110MA	Tudásfeltárás adatbázisokban	2	gyj.	3		1.
BTKI208MA	Művelődés-és olvasástörténet	2	koll.	4		2.

	Testnevelés*	2	gyj.	1		1-4.
	Munkavédelem*	-	gyj.	1		1-4.

Szakmai gyakorlat (min. 150 óra): 10 kredit

Kód	Tantárgy neve	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTKI209MA	Szakmai gyakorlat 1		gyj.	4		2.
BTKI308MA	szakmai gyakorlat 2		gyj.	3		3.
BTKI403MA	Szakmai gyakorlat 3		gyj.	4		4.

Diplomamunka: 20 kredit

Kód	Tantárgy neve	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTKI309MA	Diplomamunka 1		gyj.	10		3.
BTKI404MA	Diplomamunka 2		gyj.	10		4.

Szabadon választható tantárgyak: 6 kredit

* A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendő.